

ЗЕМЛЕДЪЛСКА ЗАЩИТА

В „Земледѣлска Защита“ излиза веднѣжъ въ седмицата. Цѣната на вѣстника е за годишна въ прѣдплата. На ученици се отстъпва за 5 лева. За странство се прибавя въ само пощенскитѣ разноски.

Всичко което се отнася до вѣстника се испраша до администрацията въ гр. Плѣвентъ.

За частни обявления се плаща по 2 1/2 ст. на дума въ послѣдната страница, а на първа по 5 ст. Обявления отъ сѣдебнитѣ пристави се помѣстватъ по особено споразумение.

Неплатени писма не се приематъ и необнародвани рѣкописи не се връщатъ, освѣнъ ако са придружени съ пощенска марка.

ОРГАНЪ НА БЪЛГАРСКИЙ ЗЕМЛЕДЪЛСКИ СЪЮЗЪ.

БЪЛГАРСКИ ЗЕМЛЕДЪЛСКИ КАЛЕНДАРЪ

за

1901 ГОД.

отъ

Н. Кормановъ и К. Малковъ.

Земледѣлския календаръ, тази година има слѣдующето съдържание:

1. Календаръ за 1901 год.

2. Земледѣлски календаръ.

3. По земледѣлието: а) орете нивитѣ си веднага слѣдъ жътва, б) дълбокото есено оране, в) прѣдъ сѣйка, г) срѣдства противъ буренитѣ, д) по главнитѣ вредни животни по земледѣлскитѣ растения, е) торѣтъ и торението, ж) кога трѣбва да се извърши косението на ливадитѣ, з) зелената царевича като добра кисела храна за добитъка и) рапицата, к) люцерната и л) хмелътъ.

4. По важнитѣ работи отъ: скотовѣдството, лозарството, винарството, градинарството, пчеларството и копиарството.

5. Извлѣчение отъ всичкитѣ по важни земледѣлски закони.

6. Формуляри за земледѣлско просто книговодство и

7. Разни таблици по земледѣлието.

Материяла обема 7 печатни коли отъ по 32 страници.

Освѣнъ горното, календаря има 64 бѣли страници за водение разни бѣлѣжки.

Българския земледѣл. календаръ, елегантно подвързанъ за въ джобъ, струва 1.50 л., неподвързанъ 1.20 л.

На книжаритѣ и настоятелитѣ, които поръчатъ повече отъ 10 екземпляра се прави 20% отстъпъ.

Всички поръчки се испращатъ до К. Малковъ, учителъ въ Земледѣлското училище въ с. Садово при Пловдивъ.

Варантния земледѣлски кредитъ.

Не единъ пжтъ сме се исказвали въ колонитѣ на вѣстника ни, че сѣществующитѣ у насъ земледѣлски кредитни учреждения не сѣ нагласени съгласно нуждитѣ на земледѣлцитѣ ни. Единственитѣ по добри кредитни земледѣлски учреждения сѣ земледѣлскитѣ каси, обаче справедливостта го изисква да признаемъ, че тѣ покрай ползата, която сѣ принесли на земледѣлското население, принесли сѣ и значителна вреда. Земледѣлскитѣ каси сѣ чужди на селския животъ, не познаватъ кредитната способностъ

на заемателитѣ си, незнайтъ за каква цѣль се иска кредита, за това тѣ значително сѣ спомогнали за увеличението на земледѣлскитѣ дългове. Земледѣлскитѣ каси, понеже сѣ лишени отъ контролни органи, тѣ отпускатъ пари на заемоскателитѣ, като обръщатъ внимание главно на сигурността на гаранцията, но не можтъ да знаятъ, дали сѣ авансираниитѣ си кредити ще помогнатъ или ще разоржтъ своя дължникъ. По тѣзи съображения, ние всѣкога сме се исказвали въ смисълъ, че искаме ли да подържаме само производителния земледѣлски кредитъ, то трѣбва да локализираме послѣдния, да създадемъ личния кредитъ, посредствомъ взаимносигурностелитѣ селски каси.

Днесъ, обаче, искаме да обрънемъ вниманието на читателитѣ си върху ползата отъ създаването на другъ видъ земледѣлски кредитъ, отъ не по малко значение, а той е: варантния земледѣлски кредитъ.

Първоначално отъ този видъ кредитъ сѣ ползували само търговцитѣ. Тѣ сѣ правили заемъ срѣщу залогъ на стокитѣ си, които трѣбвало да депозиратъ въ нарочно за цѣльта създадени стокови складове, които сѣ издавали на притежателитѣ на стокитѣ особени свидетелства наречени *варанти*, а отъ тамъ и кредита — *варантенъ*. Обаче, въ послѣдно врѣме, благодарение на организацията на житната търговия въ нѣкой европейски държави, на първо мѣсто Франция, варантитѣ намиратъ вече приложение и по отношение на земледѣлския кредитъ. Нуждающитѣ се земледѣлци отъ пари, вмѣсто да продаждъ на дребнитѣ житари — търговци своитѣ излишни храни за ниски цѣни, внасятъ ги въ общитѣ хамбари — елеваторитѣ, гдѣто се продаватъ на право на голѣми житарски кжщи и то слѣдъ като е послѣдвало повишение цѣнитѣ на житата, а на вложителитѣ на хранитѣ се издаватъ свидетелства — *варанти*, срѣщу залогъ на които тѣ можтъ да се снабдятъ съ потребния имъ кредитъ. Слѣдъ като се продаждъ хранитѣ, тогава се прѣхваща заетата отъ земледѣлца сума, а остатъка му се повърща. Съ създаването на този видъ кредитъ, земледѣлцитѣ се освобождаватъ отъ експлоататоритѣ селски лихвари и спекулантитѣ търговци, като получаватъ за хранитѣ си по изгодни цѣни.

У насъ варантния кредитъ може да се създаде, само слѣдъ като

се организира житната ни търговия. Нашата житна търговия не е никакъ организирана. Нашитѣ селяни продаватъ излишъка отъ хранитѣ си веднага слѣдъ овърхава нието имъ (даже и попорѣди, ако е въведена зеленицата) на дребнитѣ търговци, които испращатъ още по харманъ своитѣ агенти (калаузи). Дребнитѣ търговци прѣпродаватъ хранитѣ на по едритѣ, а тѣзи първа на нѣкой европейска житарска кжща. Отъ този начинъ на прѣпродаването печелятъ само търговцитѣ. Избѣгването на тѣзи посредници, при нашата житна търговия, може да се постигне само съ създаването на общитѣ хамбари — елеваторитѣ, които ще свържатъ дребнитѣ производители съ голѣмитѣ житни европейски пияци и по такъвъ начинъ ще се усилятъ на дребнитѣ производители по високи цѣни за житата имъ.

За създаването на елеваторната житна търговия, а съ това и варантния земледѣлски кредитъ, можтъ да послужатъ не нуждитѣ хамбари, създадени по случай въвежданието на десятъка. За тѣзи хамбари бившето правителство похарчи повече отъ 2 милиона лева, безъ да послужатъ за нищо, за това дължностъ се налага на настоящето правителство да гледа по какъвто и да е начинъ да ги оползотвори, защото въ противенъ случай е язъкъ за толкова народенъ потъ, да огиде на вѣтъра.

Споредъ насъ, на и споредъ повечето наши икономисти, тѣзи хамбари не можтъ да се използватъ съ нищо друго по добръ, освѣнъ да послужатъ за събиране и задружно продаване на излишнитѣ наши храни направо на европейскитѣ борси. Събранитѣ храни, слѣдъ като се редовно прѣчистятъ и сортиратъ, сѣ една рѣчь, слѣдъ като се направятъ истинска търговска стока, можтъ да бжджтъ продадени на едно, стига цѣнитѣ на всесвѣтския пазаръ да сѣ добри. Срѣщу събранитѣ храни въ хамбаритѣ, на нуждающитѣ се земледѣлци отъ пари, можтъ да се правятъ заеми отъ земледѣлскитѣ каси съ най умѣренна лихва, съ което ще се прѣдпазятъ земледѣлцитѣ отъ разнитѣ лихвари и зеленари. Така, че въпроса за организирането на нашата житна търговия може да се свърже съ кредита на земледѣлцитѣ и ние вѣрваме, че ще се получатъ благоприятни отъ това резултати.

Съзнавайки грамадното значе-

ние на този въпросъ, комисията, която приготви проекта на исканията на земледѣлския съюзъ, бѣ прѣдвидѣла отдѣлна за това точка въ исканията на земледѣлцитѣ, гласяща: *организирането на житната търговия и създаването на варантния земледѣлски кредитъ*. По какви съображения, избраната комисия въ II земледѣлски конгресъ искхвърли тази важна точка отъ землед. искания незнаемъ, но мислимъ, че голѣма грѣшка ще се стори, ако и въ слѣдующия III земледѣлски конгресъ не се разгледа този въпросъ и му се даде приличното мѣсто между многобройнитѣ земледѣлски искания.

На свършване, мислимъ, че този отъ първостепенна важностъ въпросъ, трѣбва да позаинтересува и нашето народно прѣдставителство, което си е турило за задача финансовото и икономическото подобрене на страната ни. Ако настоящето правителство, мисли да постави на здрава основа нашата икономическа политика, то трѣбва прѣди всичко да разрѣши въпроса за организацията на житната ни търговия и свързания съ нея земледѣлски кредитъ.

Неподатны

Пакъ по въпроса за срѣдното Земледѣлско училище.

Въ миналия брой на в. »Земледѣлска Защита« изложихме прѣимущества на Плѣвентското Землед. У-ще прѣдъ това въ с. Садово, за оставянието му за срѣдно училище. Сега се научаваме, че стопанския съвѣтъ при землед. у-ще въ с. Садово е рѣшилъ да се прѣнесятъ нѣкой полни сервиси отъ училищнитѣ земи на нови чужди земи, които тепърва държавата трѣбва да отчуждава и заплаща на притежателитѣ имъ. Сервизитѣ, за които е било рѣшено да се прѣмѣстятъ сѣ: овош. градина, и разсадникъ, испитат. поле, горския разсадникъ и лозовия сортиментъ. Съ това си рѣшение съвѣта иде да признае, заедно съ насъ, че главнитѣ сервиси въ Садовското земледѣлско училище, отъ начало и до днесъ, не сѣ биле на подходящо мѣсто, слѣдователно, не сѣ и отговаряли на назначението си. Като приемемъ, че размѣритѣ на помѣнатитѣ сервиси ще се запазятъ; то ще трѣбва да се отчужди по нѣ 100 дек. мѣсто, което ще струва на държавата 5.000 лева; а за прѣнасянието на помѣнатитѣ сервиси (приготовление мѣсто — една голѣма частъ ще трѣбва да се реголи, огражданието му, построяване бараки) ще трѣбва най

малко 3,000 лева. Значи всичко само за спомнатиите сарвици ще трѣбва, за да се поставят на отговорно мѣсто, 8,000 лева. Следъ прѣнасянето имъ ще остане до 10 хектара мѣсто за ниви, които би се присѣдинили къмъ нивните, но ще се свърши ли съ тоя всичката работа? Съвсемъ не. Осъществяването на горѣказаните сарвици, ще трѣбва:

1. Да се отчуждатъ още ниви, както избраните за отчуждаване, гдѣто ще се помѣстятъ сарвиците — овош. градина, разсадникъ, испит. поле, горски разсадникъ и лововъ сортиментъ, размиръгъ на които ще бѣде въ зависимостъ отъ стопанството; но не ще бѣде по малко отъ нѣколко десетини хектара, които ще струватъ пѣкъ до десетина хиляди лева.

2. Да се направятъ здания за училище, спални, жилища за учителите и служащите, които ще костватъ не по малко отъ 80—100,000 лева; защото тѣ трѣбва да бѣдѣтъ солидни и хигиенични; ако не повече отъ училищната свинарница, то по нѣ наравно поставени!

Като се почне, значи, чрѣзъ отчуждаване на земи да се допълнятъ празнотите на земеделското училище въ с. Садово, ще трѣбва държавата да направи единъ разходъ на повече отъ стотина хиляди лева, при това пакъ да не може да се постави въ това отговорно състояние, въ което би се поставило Плевенското, безъ да има нужда да се правятъ толкова голѣми разходи. Ами по какъвъ начинъ ще се запазятъ отъ блатната треска, когато учениците ще прѣкарватъ лѣтните мѣсеци въ училището, заради практиката? Какъ ще могатъ тѣ добръ да се запознаятъ учениците практически съ новото лозарство, когато то не е и не ще бѣде скоро замѣстено въ Садово, а пѣкъ при това контингентътъ ученици въ сръдното училище ще бѣдѣтъ повече отъ лозарски центрове (градовете)? Нищо не може оправда оставянето земеделско училище въ с. Садово за сръдно прѣдъ другите. Пѣтното за стореното ще остане на челото на причинителите неизлечимо, защото не ще може по послѣ да се поправи стореното така лесно, както въ началото. Прочие, нужно е отъ страна на тѣзи, отъ които зависи въпроса, достатъчно внимание, безъ да се увличатъ отъ взѣманията на послѣдѣтъ мѣрки за закриване на истината.

По раздаването американски лози на лозарите.

Въ брой 63 на в. България, като се съобщава за заинтересуваността на Вратчанските лозари по възобновяването на заразените отъ филлоксерата лози, искава съседното мнѣние: „сегашното правителство да нареди така държавните разсадници, щото тѣ да произвеждатъ, ако не изцѣло, то по нѣ по голѣмата частъ отъ потребните ни облагородени лози“.

Ние отъ своя страна, които сме близо до лозарите и които десетина години боравиме съ лозарството, напълно сподѣляме туй мнѣние на уважаемия авторъ въ в. „България“. Казвамъ, че туй е желанието на всичките български лозари, съ исклечение 5—6 души частни пипинеристи. Това го иска отдавна нашия лозаръ, но нѣма кой да го чуе. Не веднажъ сме исказвали мнѣние, щото държавните ни лозови разсадници да присаждатъ, колкото се може по вече американски лозови прѣчки, за да могатъ и бѣдните лозари да се снабдятъ съ такива. Намъ се е отговаряло, както забѣлѣзва и в. „България“, че нашите държавни разсадници нѣмали смѣтка да произвеждатъ облагородени лози. Ами какви прѣчки трѣбва да произвеждатъ и раздаватъ? Отговорътъ имъ

е: суравъ метриалъ за да навикнѣли и нашите лозари да присаждатъ американската лоза. Нека ми бѣде позволено да кажа, че отъ прѣди нѣколко години сж раздадохъ необлагородени прѣчки на заинтересованите лозари въ Видинско и Ломско и какво стана съ тѣхъ, не се знае. Прѣчките се набодохъ въ земята и нищо повече. Константирило се е, че Ломските лозари искали да купуватъ само облагородени прѣчки. Естествено, че сж прави въ това, защото, какво ще правятъ съ суровия метриалъ, когато незнаятъ обработването му. Обаче сега въпроса съ присаждането въ Видинско и Ломско стои съвѣмъ на друга нога: сега има тамъ въ всѣка община по нѣколко души запознати съ присаждане, то, сега, ако получатъ суравъ метриалъ, знаятъ какво да правятъ съ него, но трѣбва ли пакъ да отказваме и на този лозаръ отъ Видинско, който моли съ пари да купи присадени прѣчки. Споредъ мене, не трѣбва да му се отказва.

Казватъ ни, че държавните разсадници нѣмали смѣтка да произвеждатъ облагородени лози. Питаме ние, защо ли? Питаме ние, какъ има смѣтка да се продаватъ неприсадени прѣчки? Държавата много добръ знае, колко ѝ струватъ за сега 1000 облагородени прѣчки. Ако такива хилядо лози ѝ струватъ 40—50 лева, защо да нѣма смѣтка тѣхното производство. Ако въ Унгрия само единъ разсадникъ (за забѣлѣзване и че въ Унгрия има съ стотини разсадници) произвежда годишно пет милиона присадени метриалъ, то защо нашите държавни разсадници въ купомъ да не могатъ да присадятъ по нѣ милионъ. Ако въ Видинско и Ломско има запознати съ присаждането, не е така работата съ Плевенско, Вратчанско, Търновско и др. По тѣзи мѣста има вече съ десетки хиляди декара опустошени лози, лозарите постоянно искатъ облагородени лози, но нѣма въ държавните разсадници; а пѣкъ не могатъ да дадатъ на частните пипинеристи по 200 лева за хилядото. Защо е въ случая държавата, нали трѣбва да се притече на помощъ на бѣдните лозари? Не е да не знаемъ, че по голѣмата маса отъ лозарите сж бѣдни, не е да не знаемъ, че имаме лозарски центрове, гдѣто населението искава прѣхраната си отъ лозята.

Ще ни се отговори, като произведатъ държавните разсадници въ таква голѣма количество присадени прѣчки, какво ще правятъ частните, какъ ще помогнемъ на частната инициатива! И нещешъ ли, ще ме осждатъ, че съмъ противъ частните разсадници. Отговарямъ, че съвършено не е вѣрно, че съмъ противъ частните разсадници. Въ случая, почтаемъ министерството на чело съ новия министъръ и неговите чиновници — специалисти, иматъ най голѣмата възможностъ да наредятъ кому трѣбва да се дадѣтъ прѣчки отъ държавата и кой може да купи отъ частните. Може би, ще се яви отъ нѣкого малко незадоволствие, неблагодарностъ, но не трѣбва за незадоволствието на Иванъ или Петко да прѣнебръгнемъ развитието на единъ важенъ клонъ отъ поминика ни.

Сега слушахме, че раздаването на присадени прѣчки ставало, споредъ заявленията, по 100—150 на човѣкъ и тази година, ако сж му дали горното количество, то на слѣдующата година не му давали. Значи Х. Ц., като е взелъ веднажъ 150 прѣчки, остава си съ тѣхъ нѣколко години. Ами знаете ли какво става съ тѣзи прѣчки на Х. Ц.? Посажда ги той, споредъ наставленията на инспектора по лозарството и когато отиде подиръ нѣколко врѣме на лозето си вижда, че отъ 150 прѣчки останали само 50. Има други случаи: нѣкой, който сж вземалъ по толкова малко количество прѣчки, като сж ги посаждали

и като отидатъ подиръ врѣме на лозето виждатъ, че тѣ (прѣчките) слабо вирѣли и при откриването имъ забѣлѣзвали, че лозата се държи у корени тѣ на присадника, подложката останала доста слаба. И друго не може да се очаква отъ такова разпрѣдѣление. Х. Ц. не може да цѣни човѣкъ за 150 прѣчки, който да му ги пази или реди. Дайте на ищеца или купувача, нѣколко хиляди (2—3000) прѣчки, тогава той ще си услови човѣкъ, който да му ги пази и реди и въ такъвъ случай пѣма да се компрометира и дѣлото.

Въ отношение цѣната на присадените прѣчки, има да забѣлѣжа, че и тя трѣбва да се намали съ 20 лева на хилядото. Съ намалението не трѣбва да мислимъ, че ще поврѣдимъ интересите на частните пипинеристи.

Ако свѣденята ми сж вѣрни, тази година въ всичките държавни лозови разсадници не сж присадени повече отъ сто осемдесетъ хиляди прѣчки. Кажете за Бога, драги читателю, какви лози ще подновяваме съ 180,000 прѣчки на толкова милиони заразени главини?

Нека, Господа Народните Прѣдставители, не скѣпите съ сумата по борбата съ филлоксерата, съ разработването и поддържането на лозовите разсадници. Ако и тази година се отпуснатъ толкова пари, колкото до сега сж се отпуснали, нека бѣдѣтъ увѣрени, че още 50 години ще отиде докле се подновятъ пропадналите лози. Обаче, съ туй заедно, не трѣбва да се забравя, че ще пропаднемъ съвършено икономически.

Монтикола.

ЗЕМЛЕДЪЛНО-МЕТЕОРОЛОГИЧЕСКИ БЮЛЕТЕНЪ
за Априль 1901 год. по новъ стилъ (19 Мартъ до 17 Априль по старъ стилъ).

Врѣмето и посѣвите. До края на истеклия Мартъ, смѣтано по новия стилъ, растителността почти всѣкъдѣ бѣше успѣла подъ влиянието на извънредно благоприятни условия да се развие около двѣ седмици по-рано отъ миналата година. Ако слѣдъ това бѣха настѣпили нѣкой изобилни дъждове, които да усилятъ още по вече буйното растение на посѣвите, а слѣдователно и на плевелите, които да ги заглушатъ и удаватъ, надѣждата за една изобилна жътва можеха значително да се намалатъ. За щастие врѣмето прѣзъ отчетния мѣсець Априль (отъ 19 Мартъ до 18 Априль по старъ стилъ) сж доста честитъ, ту хладни, ту топли и сухи вѣтрове, съ слабите, а на нѣкой мѣста дори и сѣдни дъждове, както и съ умерената си топлина; спомогна да се посрѣ чрѣзбързото напредване на посѣвите, като ги запази при това въ едно най-задоволително състояние. Ако въ Тракийското поле бѣше падналъ помечко дъждъ, състоянието на посѣвите тамъ щѣше да е още по-добро. Около 17/30 Априль състоянието и на лозята, овошните дървета, градините, ливадите и пашата почти всѣкъдѣ е било така сѣщо много добро.

Врѣмето прѣзъ отчетния мѣсець особено е благоприятствувало за успѣшното извършване на всички земеделски, лозарски и градинарски работи; никѣдѣ нищо не е закъсняло. Съ посѣвяването на другите пролѣтнини начеано е слѣдъ 4/17 Априль почти повсѣмѣстно и саденето на царевицата.

Нѣколко дати (по старъ стилъ) въ Костинбродъ (Софийско), овѣсътъ засѣтъ на 17, а поникналъ на 28 Мартъ, въ Кабиюкъ при Шуменъ засѣтъ на 5 и поникналъ всѣкѣтъ до 15 Априль; въ Търново-Сейменъ на 3 Априль начеано окласяването на ръжта, а въ Попово начеано между 10 и 15 Априль; въ Кемаларъ просото и царевицата поникнали до 12 Априль; въ Садово при Пловдивъ засѣтиятъ на 20 Мартъ урѣвъ поникналъ на 5 Априль а царевицата на и фасулътъ сж засѣти на 15 и 17 Априль; въ Вратца саденето на царевицата почнало на 15 Априль.

Рапицата. Още въ самото начало на мѣсеца стана явно, че на много мѣста рапицата поради късното ѝ засѣвяние при най-неблагоприятни условия прѣзъ есента е останала толкова рѣдка и слаба, щото доста голѣма частъ отъ нея е трѣбвало да се прѣоре. Така прѣоравана е тя въ околните Ломска (най-късно засѣта), Бѣлослатинска (опустушена отъ рапична бубулеца), Ореховска (засѣта прѣзъ Септемврий въ землището на с. Островъ), Плевенска (на нѣкой мѣста), Ловченска (на нѣкой мѣста), Горно-

Орховска (на нѣкой мѣста), Търновска въ землището на с. Борунъ повече отъ 50%, Бѣленска (почти всичката), Русенска на нѣкой мѣста) и Кюстендилска (всичката отъ измръзване). Къмъ края на отчетния периодъ 17/30 Априль, рапицата почти всѣкъдѣ е била на прѣцѣвяване. Въ Свищовска околня по рапицата, която тукъ тамъ се е запазила, прѣзъ отчетния мѣсець се появила бубулеца въ малкъ размеръ, а въ землището на Образцовъ Чифликъ при Русе около 15% отъ рапицата пострадала въ врѣме на цѣтението отъ рапични бръмбари, които изпоѣли цѣта. Въ Луковитска околня рапицата прѣзъ отчетния мѣсець доста се подобрила. По отдѣлно взето, състоянието на непреоравана есена рапица е оцѣнено къмъ 17 априль така: въ околните Орховска, Севлиево (Сухиндолъ) и Поповска много добро (5); въ Ломска и Бургаска добро (4); въ Бѣлослатинска, Никополска, Плевенска, Луковитска, Ловенска, Търновска сръдно (3), въ Бѣленска и Силистренска слабо (2).

Лозята. Миналата година поради постоянно дъждовно врѣме само на малко мѣста можеше до 17/30 априль да се извърши откриването и рѣвнотата на лозята, а сега до сключването на отчетния мѣсець лозята никѣдѣ не сж останали непорѣзани и необработани, тѣ на много мѣста (Търново, Русе, Шуменъ, Провадия, Варна, Бургасъ, Садово и пр. и пр. били пуснали филизи и почнали да рѣсатъ. По-слабо сж се развили лозята убити миналата година отъ градушка, както и тия, които лани страдаха отъ мавъ, а не бѣха прѣскани; такива, за жалостъ, сж твърде много. Общо взето за цѣлата страна, състоянието на лозята къмъ 17/30 априль е било повече отъ добро; та е оцѣнено като много добро (5) въ Видинъ, Образцовъ Чифликъ при Русе, Кабиюкъ при Шуменъ, Прѣславъ, Дивлѣдово, Анхилъ Карнабатъ, Сливенъ, Пещера и пр. Въ Сухиндолъ (Севлиево) лозята до казаната дата не показвалъ особено добръ; въ Търновско непрѣсканите лози имали слаба рѣса; въ Тетевенъ, Бѣла и Чирпанъ считатъ че лозята биле така сѣщо доста слаби.

Гюловетъ. Сухото и вѣтровито врѣме прѣзъ отчетния мѣсець не е яко благоприятствувало на гюловетъ. Въ самото още начало отъ сланата на 1 априль (19 мартъ) значителна частъ отъ новопокаралите филизи на гюловетъ въ Казанлъшко били слабо поврѣдени. И въ Пещерско около 20% отъ гюлицата пострадала отъ попарване прѣди началото на мѣсеца. Къмъ 17/30 априль състоянието на гюловетъ е оцѣнено така: много добро (5) въ Чепеларско и Сливенско, добро (4) въ Ихтиманско (с. Сестримо), Севлиево (с. Кръвеникъ) и въ околните Пещерска, Пловдивска, Бръзовска и Карловска, сръдно (3) въ околните Панагюрска, Казанлъшка, Старозагорска, Новозагорска и Чирпанска.

Овошните дървета. Повечето отъ овошните дървета сж успѣли прѣзъ отчетния мѣсець навсѣкъдѣ да цѣфтятъ, а на много мѣста и да прѣцѣфтятъ до 17/30 априль. Като ни говоримъ за кайситѣ, прасковитѣ, черешитѣ, вишнитѣ, сливитѣ, яблѣкитѣ и крушитѣ, които всички по рано цѣфтятъ отъ дюлята, ще упоменемъ, че тая послѣдната е начеала да цѣфти прѣзъ априль (дати по стария стилъ), като слѣдва: въ Харманлии на 1, Търново 3, Търново-Сейменъ 5, Карлово 9, Ески-Джумая, Панагюрище, Перущица, Плевенъ и Свищовъ 10, Казанлъжъ 12, Тутраканъ и Варна 14, Габрово и пещера 15, Елена, Никополъ и Образцовъ Чифликъ при Русе 16, въ Прѣславъ и София на 17 априль (старъ стилъ). Въ София прѣзъ послѣдните 11 години дюлята никогда не е цѣфтила по-рано отъ тая година; тя лани е цѣфтила по-рано 10 дни, на 1899—2, 1898—6, 1897—3, 1896—17, а на 1895—13 дни (все по-късно). Прѣцѣфтелитѣ дървета всѣкъдѣ почти сж вързали въ изобилие. Честата слана, сухитѣ и топли вѣтрове, а на нѣкои мѣста и падналия снѣгъ не особено много сж поврѣдили цѣта. Въ София най-слабо цѣфтила яблѣкитѣ, въ Кюстендилъ сливитѣ съвѣмъ малко сж поврѣдени отъ сланата 2/14 и 11/24 априль, както и отъ падналия снѣгъ на 1/14 априль. Гжсеници сж се появили по овошните други дървета въ по-значителенъ размеръ въ Бѣла-Слатина, Троянъ, Севлиево, Тръвня, Тутраканъ. Чирпанъ (почти унищожени листата) и Бръзово. Въ Варна и околнята по яблѣкитѣ, прасковитѣ и дюлитѣ се появили едни насѣкоми, които поврѣждали прѣвитѣ развити листица на лѣтораститѣ, а сѣщо и цѣта. Отъ Попово, както и отъ нѣкои и други мѣста, се оплакватъ, че сланата изгорела почти всичкия цѣтъ на зарзалитѣ, черешитѣ и сливитѣ; по-вѣроятно, отпослѣ ще се е указало, че по-голѣмата частъ отъ цѣта ще да е вързалъ доста добръ плодъ.

Пчелитѣ. Непостоянно врѣме съ доста честитѣ и силни вѣтрове прѣзъ отчетния

мѣсецъ не особено злѣ се е отразило върху състоянието на пчелитѣ; никдѣ не имъ се е отразило повече отъ 5—6 дни да останатъ безъ паша, а прѣзъ всичкото друго врѣме тѣ всѣждѣ сж намирали изобилна храна по цвѣтята и особено по овоцнитѣ дървета, които тѣмо бѣха въ разцвѣта си. Отъ Еленско и отъ Образцовѣ Чифликъ при Русе се хвалятъ, че къмъ 17/30 априль състоянието на пчелитѣ било отлично (6); то е много добро (5) въ Пещерско, Търново-Сейменско, Сливенско, Кая Бурунъ (Ямболско), Бургаско, Провадийско, Добришко, въ Кабиюкъ при Шуменъ, Русенско, Горноорѣховско, Ловешко, въ Сухиндолъ и пр. Незадоволено е било състоянието на пчелитѣ тукъ-тамъ въ Радомирско и Кюстендилско, въ Голѣмо-Конаре, Бѣла, Павликани, Габрово и по други нѣколко мѣста.

Домашинитѣ добитѣкѣ и домашнитѣ птици. Добитѣкътъ е прѣкаралъ добръ. Болести е имало въ ограниченъ размѣръ. *Шарка* по овцитѣ е била констатирана тукъ-тамъ въ Плевненска, Тетевенска и Дръновска околии. *Кроста* по овцитѣ е имало въ Бѣлоградчишка, Ломска, Орѣховска, Разградска, Аккадѣларска, Новопазарска, Ескиджумайска, Османпазарска, Варненска, Ахилска, Айгоска, Златишка, Ихтиманска и Орханлийска околии. *Кроста* по говедата — въ Новопазарска околия, по кометѣ въ Чепеларско, по мулетата въ с. Дѣдово (Пловдивска околия) и по козитѣ въ Аккадѣларската и Силистренска околии. *Синъ* по кометѣ е билъ забѣлванъ въ Добришка, Варненска и Пловдивска околии; *метилъ* въ Бѣлослатинска, Златишка, Царибродска и Искрешка околии. *Гърлица* по свинетѣ е била констатирана въ с. Патапеница (Пазарджиска околия). *Омечина* е имало въ селата Патапеница и Момина-Клисура (сѣщата околия). *Далакъ* е имало въ с. Артаклари (Сливенска околия), *диария* по агнетата въ Орѣшъ и Павелъ (Свищовско), *боледуване отъ трѣва* по овцитѣ и по козитѣ въ Пещерска околия. Отъ ядене скръжъ прѣзъ зимата въ Искрешко имало поврѣдени до 25% овци. Велѣдствие на миналогодишната лоша храна въ Фердинандско имало измрѣли овце и ярета. *Бисъ* билъ забѣлванъ въ с. Толовица (Бѣлоградчишко). Видинъ, Луковица, Дондуково, Стадийска-Махла, Василица (Ломско), с. Бръско (Бѣлослатинска околия), Слатина (Берковско), Голѣма-Кокарджа (Кеманларско), Гостиловска община (Дръновско), Шуменъ, Добричъ и Пловдивъ.

Домашинитѣ птици страдали въ малкъ размѣръ отъ *дифтеритъ* въ Ломско и отъ *кокоша холера* въ с. Островъ (Орѣховско). Директоръ: С. Вацовъ.

Народното Събрание.

XLVII и XLVIII заседание. 12 и 14 Май. Въ първото отъ тѣзи заседания сж разгледани само *прошениа*, а въ второто — сж отговорили М-стра на Т-та и 3-го и този на Войната на отпавенитѣ имъ интерпелации, на първия *по нередовността въ земледѣлскитѣ каси*, а на втория *по емигрантския въпросъ*.

XLIX заседание. 15-й Май. Въ това заседание народното събрание започва съ работата, за която бѣ то собствено свикано, а именно; *гласуването на бюджета за текущата година*.

Прѣди да се започнатъ главнитѣ дебати по бюджетитѣ, *финансовия м-стръ* е направилъ едно кратко изложение на финансовото положение на държавата. Споредъ него, финансовото положение на държавата не е отъ най-отчаянитѣ. Като се уравни въ бюджета, да нѣма вече дефицити, като се склучи единъ заемъ за уреждането на висящитѣ дългове, които възлизатъ на 80 милиона лева, тогава вече нашитѣ финанси ще се уредятъ. Прѣдставения бюджетно-проектъ е склученъ съ 3 1/2 милиона лева намаления, ако и въ идущата сесия се направи 3 1/2 мил. съкращение, заедно съ единъ заемъ за лѣтящитѣ дългове, ще може да се поправятъ държавнитѣ финансии и слѣдъ 2 години да не можемъ да говоримъ за финансова криза.

Слѣдъ това финансовия м-стръ е обрналъ вниманието на нуждата отъ образуването на *запасенъ фондъ*, който ще служи за много работи. По тѣзи съображения недоборитѣ не сж турени въ приходния бюджетъ. Сжщо е заявилъ, че ще гледа да се уреди фи-

нансовата администрация така, че да се постигне ефтеното събиране на данѣцитѣ

Слѣдъ това сж земали думата *по главнитѣ дебати по бюджета*, народнитѣ прѣдставители: г. г. А. Филиповъ, В. Кънчевъ и Юрд. Тодоровъ; рѣчта на послѣдния, която е траяла около 2 часа, е направила силно впечатление; той е засѣгналъ почти всички отрасли отъ нашето управление.

L заседание. 16-й Май. Въ това заседание е почнато гледането *прѣдложението за даването подъ сждъ бившитѣ министри*, подписано отъ 45 народни прѣдставители. Най напрѣдъ, г. Н. Пановъ е развилъ обвиненията, истѣкнати и въ двата доклада на комиситѣ, съ които се иска даването подъ сждъ цѣлия бивши кабинетъ, и отдѣлно за нѣкой негови членове за насяние врѣди на държавата за лична полза.

Слѣдъ като е отхвърлено прѣдложението на г. Д-ръ Табуновъ, че трѣвало да се посочатъ извѣстни факти и обстоятелства, на основание на които се иска даването подъ сждъ министритѣ, прочетени сж *писменитѣ обяснения* на г-да Начовичъ, Д-ръ Вацовъ и М. Теневъ и слѣдъ това е дадена думата на бившия м-стръ Д. Тончевъ, който съ свойствени нему адвокатски извѣртва-ния е отхвърлялъ всички обвинения.

LI заседание. 17 Май. Въ това заседание, явившитѣ се обвиняеми министри г-да Тончевъ, Т. Иванчовъ и П. Пешевъ сж държали своитѣ рѣчи. И тримата бивши министри сж отхвърляли всички хвърлени имъ обвинения. Слѣдъ тѣхъ сж говорили Г-да Н. Пановъ и Т. Влайковъ, които сж твърдѣли, че бившитѣ министри нищо не сж могли да обортятъ отъ изложеното въ докладитѣ, което е основано на официални данн.

LII заседание. 19 Май. Въ това заседание сж *довършени разискванията по прѣдложението за даване бившитѣ министри подъ сждъ*.

Отъ 74 присѣтвующи народни прѣдставители сж гласували за даването бившитѣ министри подъ сждъ 66 души; 5 души сж се въздържали и 3 сж гласували противъ.

Слѣдъ това е избрана 12 члена слѣдствена комисия, на която е дадено право да изслѣдва и не посочени въ докладитѣ прѣстѣпления и нарушения.

Въ комисията влизатъ, Г-да: Д-ръ Гудевъ, М. Златановъ, А. Малиновъ, Д-ръ К. Милановъ, Д-ръ А. Петровъ, В. Димчевъ, П. Станчовъ, Ив. Соколовъ, Тод. Николовъ, Хр. Филиповъ, А. Франгя и Д-ръ Ходжовъ.

LIII заседание. 22 Май. Въ това заседание сж продължавани *общитѣ дебати по бюджета*. Вземали сж думата г. г. народнитѣ прѣдставители: Цв. Таслаковъ, А. Урумовъ, Ат. Франгя, Д. Ризовъ и Г. Кирковъ. Послѣдния, между другото, е осждилъ несправедливото разпрѣдѣление на данѣцитѣ между населението и увеличението на поземления налогъ.

LIV заседание. 23. Май. Въ това заседание сж приключени *общитѣ дебати по бюджета*. Говорили сж; Стр. Димитровъ, Д-ръ Гудевъ, Др. Панковъ, Н. Кормановъ, Д-ръ Ходжовъ, Я. Забуновъ, Ем. Начовъ, Яхъ Юмеровъ и Д. Христовъ. Ораторитѣ отъ земледѣлската организация сж настоявали за намалението на данѣцитѣ и за повдигането на производството.

LV заседание. 24 Май. Приетъ е на второ четение *законопроектъ за финансовата инспекция*.

ХРОНИКА

Общитѣ дебати по бюджета сж приключихъ въ заседанията на народното събрание отъ 23 Май, слѣдъ което се прие законопроектъ за приходо-расходния бюджетъ за 1901 год., както бѣ прѣдставенъ

отъ финансовия министръ. Прѣдвиденитѣ приходи за текущата година възлизатъ на 95,286,900 л., а за миналата година на 91,408,900 лева; така, че тази годишнитѣ приходи сж увеличени съ около 4 милиона лева. Това увеличение на приходния бюджетъ е велѣдствие увеличението на прѣжитѣ данѣци: поземления налогъ, пхтната повиностъ, военния налогъ, беглика и др. и отъ увеличението на доходитѣ отъ съобщенията. Расходния бюджетъ е намаленъ съ кръгла-та цифра 3 1/2 милиона лева, обаче, при всѣ това, споредъ извѣрвенията на нѣкои оратори въ сегашната вѣмара, бюджета и за настоящата година ще даде извѣстни дефицити, защото увеличениитѣ данѣци едва ли ще постохнатъ. Ще гледаме.

Избраната отъ народното събрание 12 члена слѣдствена комисия по издирването злоупотрѣбленията на кабинета Иванчовъ—Радославовъ е започнала вече своята работа, като се е раздѣлила на 4 секции. За прѣдсѣдатель на комисията е избранъ г. М. Златановъ, а за секретаръ г-нъ Д-ръ Милановъ. Споредъ закона за сждението на министритѣ, тази комисия трѣбва да прѣдстави изслѣдванията си още въ настоящата извѣрвредна сесия на народното събрание и послѣдното, на основание прѣдставенитѣ издирвания, да се признае за или противъ даването подъ сждъ бившитѣ министри.

Нѣкой вѣстници разгласихъ новината, че III земледѣлски конгресъ щѣлъ да се състои въ Ст. Загора и др. подобни невѣрни мѣща. Ние съобщаваме на всички наши земледѣлски дружби, че тази новина нѣма нищо общо съ истината. Споредъ прѣтия уставъ въ II земледѣлски конгресъ, денѣтъ, мѣстото и програмата на конгреса опрѣдѣля централния управителенъ комитетъ: а до колкото знаемъ, този послѣдния още не е разгледвалъ въпроса за свикването на III земледѣлски конгресъ.

Новъ шефъ на Народната партия Централния клубъ на Народната партия, съвѣстно съ депутатитѣ принадлежащи на сѣщата е провъзгласилъ *единодушно* за шефъ на партията г. *Ив. Ев. Гешовъ*. Нашитѣ надѣжди въ г. Гешова сж голѣми, защото въ неговото лице ние виждаме единъ честенъ, ученъ и опитенъ държавенъ кжжъ. Като поздравяваме г. Гешова съ този му завиденъ постъ — шефъ на Народната партия, пожелаваме му дълъгъ животъ, та да може съ своитѣ широки познания по селското ни стопанство да тури на яправи основни нашата безсистемна икономическа политика.

Т. Нейчовъ, отъ село Торлакъ, Разградско, ни пише че тамошния свещеникъ неискривявалъ своитѣ обязанности споредъ религиознитѣ начала. Ние не даваме вѣра на донесеното отъ дописника, но въ всѣкой случай събръщаме внимание на духовното началство да прослѣди цѣлата история, която ние, отъ уважение къмъ религията, се отказваме да печатаме изъ цѣло.

По злоупотрѣбленията на директора Бъчваровъ. Въ заседанието на народното събрание отъ 25 Май, г. А. Филиповъ е развилъ своята интерпелация по злоупотрѣбленията на директора Бъчваровъ въ Образцовия чифликъ, край гр. Русе и по неговото образцово деморализаторско управление. Г-нъ министра на Търговията и Земедѣлието се е помжчилъ да оправдава Бъчварова, като се е основавалъ на ревизията направена въ врѣме министерствуванията на г. Начовичъ отъ *пристрастнитѣ и несподружущи по стопанската ревизия* лица г. г. Кацаровъ и Табаковъ.

Слѣдъ това, земали сж думата народнитѣ прѣдставители г. г. Я. Забуновъ, Н. Кормановъ, Цв. Таслаковъ, Д-ръ Милановъ и др., които съ *факти на ръка* сж потвърдили истината на всички приписваеми обвинения на директора Бъчваровъ, а освенъ това сж доказали:

1) Че ревизията на г. г. Табаковъ и Кацаровъ не е имала нищо общо съ *стопанската ревизия*, за каквато сж претендирали болшинството отъ учителитѣ и е била *пристрастна*, за което свидѣтелствува писмения протестъ на болшинството отъ учителитѣ, отъ една страна, а отъ друга — факта, че на контраревизора г. Косевъ не му е позволено отъ тогавашния м-стръ Начовичъ да даде своя писменъ рапортъ по направената ревизия, защото споредъ распоряженията на самия Р. Косевъ, началникъ на търговското отдѣление, той сж увѣрилъ въ виновността на Бъчварова, а това не се понаправило на Начовича;

2) За първата ревизия Бъчваровъ е извѣст. *телеграфически 3 дена по-рано*, за да се приготви. Прѣдставена е била на прѣдсѣвителитѣ самата оригинална телеграма, посяща подписъ „Цанъо“ (псевдонимъ, по всѣка вѣроятностъ чимовникъ отъ самото министерство);

3) Че Бъчваровъ култивира *шпион-*

ство между ученицатѣ, което възвежда въ доблестъ и самъ си е служилъ съ подобно прѣдъ Русенскитѣ радослависти, въ резултатъ на което е уволнено, въ продължение на нѣколко мѣсеца само, посрѣдъ учебната година, на 6 души учители;

4) Че Бъчваровъ е *побойникъ*, за доказателство на което сж посочени имената на нѣколко души свѣршивши ученици, а по настоящемъ учители, *бити и ругани* по най-безобразенъ начинъ отъ директора сж;

5) Най-важното, че директора Бъчваровъ по единъ най-образцовъ начинъ *отваря и чете кореспонденцията на учителитѣ си* за доказателство на което, е била прѣдставена на народнитѣ прѣдставители въ *оригинал самата телеграма* на единъ отъ учителитѣ, която Бъчваровъ има въ прѣписъ отъ н-къ станции, нѣкой си Даскаловъ, срѣщу извѣстенъ подкупъ и т. н.

Слѣдъ тия и подобни на тѣхъ раскрытия, подкрѣпени съ неоспорими факти, народното прѣдставителство е останало смаяно и всѣки си е задавалъ въпроса, какъ е било възможно да се търпи такъвъ *типиченъ прѣстѣпникъ* на чело на едно сръдно земледѣлско училище? . . .

Внесено е въ Народното Събрание прѣдложение за измѣнение нѣкои членове отъ търговския законъ, които до сега прѣчихъ на земледѣлскитѣ сдружавания. Тѣзи измѣнения се отнасятъ до намаление минималната цѣна на акциитѣ и намалението размѣра на гаранцитѣ на членоветѣ отъ управителния комитетъ при сдружаванията, основани на принципа за *солидарната и неограничена* отговорност. Ние похваляваме инициаторитѣ за това, защото съ това измѣнение на търговския законъ значително ще се насърчи основаването на земледѣлскитѣ сдружавания отъ всѣкакъвъ родъ.

Най-голѣмитѣ плати и държавни пенсии. Народнитѣ прѣдставители г. г. Цв. Таслаковъ и Д. Ризовъ сж внесли по отдѣлно прѣдложения, първия за опрѣдѣлението най-голѣмитѣ плати, които могатъ да получаватъ държавнитѣ служители, а втория за най-голѣмитѣ държавни пенсии. Наше желание е, и двѣтѣ тѣзи прѣдложения да се приематъ още въ сегашната сесия на Народното Събрание.

Безусловни фондове. Споредъ свѣденията, дадени отъ М-стра на Вжтрѣшнитѣ Работи, г. Сарафовъ, по поводъ запитванията на единъ Народенъ Прѣдставителъ, въ заседанието отъ 3 т. м., бившитѣ министри сж истеглили слѣдующитѣ безусловни фондове:

1. Ст. Стамболовъ, въ продължение на 7 год. му министерствувание	520,000 л.
2. Д-ръ К. Стойловъ, въ продължение на 2 години	160,000 "
3. Н. Беневъ, въ 3 год.	225,000 "
4. Д-ръ Радославовъ, въ 1 1/2 г.	175,000 "

Всичко: 1,080,000 л.

Този милионъ и повече народенъ потъ е отишелъ за поддържане на шпиони, подкупване на вѣстници и др., а останалата и то по голѣмата частъ е отишла въ бездѣлнитѣ джобове на бившитѣ министри.

И настоящето правителство, което викаше най-много противъ тѣзи фондове, е тоже прѣдвидѣло такива, съ тази разлика, че сж по малко.

Научаваме се, че общинския писаръ въ с. Въбелъ е дѣйствувалъ за разцѣпването на земледѣл. дружба въ тоа село. Дължностъ е на оелянитѣ да не допускатъ подобни готовановци да се бъркатъ въ тѣхнитѣ работи, а да го накаратъ да гледа своятъ писарлъкъ.

Селенитѣ отъ с. Въбелъ, още на 10 Априлий, т. г., сж заявили желанието си за бламирането на досегашниятъ Общ. съвѣтъ. Заявлението имъ е регистрирано въ Никополското Окол. управление подъ № 2837 обаче и до днесъ началника не му е далъ ходъ. Научаваме се, че Никополскитѣ Началникъ ще обърне сериозно внимание върху исканията на Въбелчани.

Отговоръ на запитване. Както знаятъ читателитѣ ни, Ловчанския Народ. Прѣдставителъ, г. Я. Забуновъ, бѣше отправилъ запитване до Военния министръ по вжрватѣ приключения въ Дурагъ Кулакъ, Варна и др. На това запитване Военния министръ е отговорилъ, въ заседанието на Народното Събрание, отъ 25 Май, че причината за всички тѣзи работи е дѣто войската е оставена на разположение на административнитѣ власти и общалъ да измѣни надлежни правилникъ, та да не се случаватъ вече тѣзи работи. Обаче, военния министръ е казалъ, че и земледѣлското население не е тѣй невинно, както го прѣдставлявалъ г. Забуновъ и че въ Варна, ако войската не била земада жѣрки щѣли сме да бждемъ зрители на по-лоши работи. Отмостително дѣйствието на войската въ Шуменско, по врѣме военното положение, ми-

нистра е казал, че ще събере нужните сведения и ще направи потребното.

Нѣкой отъ вѣстниците, като прѣдватъ за това запитване, съобщаватъ, че ужъ г. Забуновъ билъ нападналъ нашитѣ офицери. Това не е истина. Ние до колкото знаемъ, напротивъ, г. Забуновъ е засвидѣтелствувалъ своето уважение къмъ офицеритѣ и нашата войска. И ако той е направилъ това запитване, то е съ единствената цѣль, да се накажатъ виновнитѣ по станалитѣ минхолодишки приключения, ако има такива, за запазването честта на армията и народа изъ когото тя се рекрутира. Това за сведение на тия, които искривяватъ истината.

Народния прѣдставителъ, г. Я. Забуновъ, е внесълъ въ Народното Собрание прѣдложение за даване привелегии на земледѣлскитѣ каси по събирането на вземанията си прѣдъ другитѣ частни кредитори

Запазване. Военни министъръ е заявилъ, че ако му се намали бюджета съ 1 стотинка, цѣль да си даде оставката. Съ тааи маниера сж си служили повечето пѣти военни министри у насъ, нъ ние мислимъ, че сегашното прѣдставителство трѣбва да изпълни дълга си, както подобава, безъ да дава даже внимание на оставката на този или ови министъръ, стига вѣститѣ мѣрки да се производятъ отъ дълбокъ отечествени интереси.

Учебникъ по земледѣлско стопанство. Тѣзи дни излизе първото по рода си у насъ ръководство по земледѣлско стопанство, съставено отъ г. В. Мамушевъ, директоръ на мѣстното В. Землед. училище! Цѣна 2 лева. Намира се за продажъ у съставителя. Учебника е прѣдизначенъ главно за ученицитѣ отъ сръднитѣ землед. училища, като ръководство по земледѣл. икономию и за по интелегентнитѣ практики земледѣлци. Ние, въ нѣкой отъ слѣд. броеве, ще го разгледаме подробно.

Протестъ

Днесъ на 21 Май 1901 год. по поканата на Ново-Пазарската околийска землед. дружба, земледѣлцитѣ отъ околията събрали въ с. Могила (Н. Пазарска околия) за обсъждане, дѣятелността на народното събрание и на сегашното правителство, като въехме прѣдъ видъ:

а) Че на сегашното правителство липсва всѣка инициатива да внесе нужнитѣ законопроекти за облекчение данъчния товаръ на населението, а се задоволява съ едни консервативни закони, въвеждани отъ други правителства, като поземленъ налогъ и то още увеличенъ, при всичко, че общаваха нѣкой отъ сегашнитѣ министри прогресивно — подхожда да се въстановяване „бача“ угодняване училищнитѣ такси;

б) Че сегашното правителство не има народното желание да въстанови V и VI отдѣления въ селата, да унищожи общински налогъ (октроа) на лозята, намаление пѣтната повинност, намаление заплатитѣ на висшето чиновничество и офицерство, което общаваха въ опозиция;

в) Че народното прѣдставителство показва една слаба дѣятелност въ камарата, което вече става 3 мѣсеци всѣдава, а нищо не е изпълнило, освѣтъ да получи справедливото и-но обвинен. въ разсишничество на народната пара съ протакането на сесията; и

Рѣшени:

1. Протестираме за не узаконяването по главнитѣ искания на земледѣлски съюзъ.

2. Напомяваме длъжноститѣ на земледѣлскитѣ депутати за по енергична защита на земледѣлската организация.

3. Присъединяваме се къмъ протеститѣ на Старо-Загорската и Плевенската Окол. Землед. Дружби.

Упълномощаваме постоянното настоятелство на окол. земледѣлска дружба да испрати тоя протестъ на Прѣдсѣдателя на Министерския съветъ, Прѣдсѣдателя на Народното Собрание, Прѣдсѣдателя на Земледѣлския Съюзъ и вѣстниците: „Земледѣлска Защита“ и „Справедливостъ“.

(Подписали) Прѣдсѣдатель на окол. земледѣлска дружба: К. Малевъ, Подпрѣдсѣдатель: Геор. Тоневъ, Дѣловодителъ: Ж. В. Урумовъ.

Вѣрно: Прѣдсѣдатель на Ново-Пазарската околийска землед. дружба: К. Малевъ.

ДОПИСКА

До Господина редактора на в. „Земледѣлска Защита“.

Най покорно Ви моля, Господине редакторе, да дадете мѣсто въ колонитѣ на единъ отъ най блискитѣ броеве на в. „Земледѣлска Защита“ на слѣдующата дописка.

Неуспоримъ фактъ е, че лозарството въ

България отъ година на година пропадна и че не ще бѣде далеко врѣмето, ако не се взематъ мѣрки, когато лозята съвѣщъ ще се изгубятъ, а съ това ще пропадне и единъ помисълъ, въ когото намѣрватъ прѣпитание сума хора. Филоксерата и маната, която отъ нѣколко години насамъ взема застрашителни размѣри. хванати за рѣка бѣрао и сигурно крачатъ къмъ изпълнение на задачата си — унищожение на лозята. Ето защо, казвамъ, че ще дойде врѣме, когато лозята ще бѣде съвършено унищожена, или пъкъ ще бѣде монополизирана, т. е. лозя ще иматъ само богатитѣ хора: тѣй като радикално сръдство противъ филоксерата нѣма, освѣтъ америраканската лоза, обогородена съ европейска. Обаче, дали това ще може да го направи всѣки лозаръ? Ето, защо казвамъ, че лозарството ще стане монополъ.

Колкото трѣбва да скърбимъ, че науката до днешенъ день не ни е дала радикално сръдство противъ филоксерата, толкова пъкъ трѣбва да се радваме, че противъ маната имаме сигурно сръдство. Обаче, дали това сръдство е познато на нашитѣ лозари, дали всички го употребяватъ и най послѣ дали всички наши лозари съзнаватъ ползата му? Отговора на този въпросъ частно за нашето село до тази година ще бѣде отрицателенъ. Причината на това е, че нѣмаме въ селото ни челоуѣкъ който да поведе борба противъ маната, та да се оборятъ лозаритѣ. Но частието на помоща въ този случай съ назначаването за учителъ въ селото ни, г. Н. Дойковъ, свършилъ земледѣлско училище; който въ рѣстояние на една година съ помощта на сказки, прочитание разни книжки, той сполучи да убѣди хората въ ползата отъ прѣскането на лозята, че за сега имаме нѣколко частни прѣскачки, а и много още лозари сдружени по 2—3 ще се доставятъ.

Да, идеята за прѣскането на лозята частно за нашето село се дължи на г. Дойкова, които съ неуморимата си дѣятелност и усърдие сполучи да убѣди хората и днесъ вече 1/3 отъ лозята се синее! . . . Самъ той съ прѣскачка на гърба, ходи 4—5 дни да прѣска на нѣколко лозари. Но дѣятелността на г. Дойкова, не се заключава само въ това. Много полезни нѣща той съумѣ да прокара и по винарството. Употрѣблението на сѣрата въ видъ на сѣрни парцали, прѣтакането на вината и м. др. работи се дължатъ на него. Ето защо, имейки прѣдъ видъ, че г. Дойковъ напуша отъ тази година нашето село, можее е войникъ и огромната полза, която принесе на лозаритѣ, като потикна занаята имъ малко напредъ; заставамъ отъ тѣзи послѣднитѣ, Господние редакторе, да искажа публично тѣхната благодарностъ, а азъ въ този отношение като го поздравявамъ, пожелавамъ му дълъгъ животъ за да ратува за напредъта на земледѣлието, този благословенъ отъ Бога занаятъ.

с. Червена — Свишовско
Съ почитание:
З. Костантиновъ
Прѣдсѣд. на землед. дружба.

ПОЩА

Почитаемий Господине,

Въпросъ

Извѣстно Ви е, че отъ старо врѣме се практикува кършението на прѣчката, или по добръ казано върха на прѣчката на лозята 1—2 пѣти прѣвъ лѣтото, сега обаче нѣкой твърдятъ, че кършението отслабва лозето, Ви моля, прочее, бждѣтъ тѣй добри да ми явите чрѣвъ почтитай Ви вѣстникъ, полезно ли е кършението на лозята, или врѣдително и ако е полезно, кога и колко пѣти трѣбва да се извършва прѣвъ лѣтото, или ако е врѣдително, то защо е врѣдително, съ едта рѣчь, изобщо по тоя въпросъ да ми се отговори.

Свишовъ, 8 Май 1901 год.

Съ Почитание:

Ламба Трояновъ.

Отговоръ. Наистина по нашитѣ мѣста и сѣсѣднитѣ намъ страни отдавна практикуватъ кършението на лозята, а негдѣ по насъ, не само, че ги кършатъ ами съ сѣрѣтъ ги женатъ. И споредъ силата на главнитѣ (гигитѣ) кършатъ ги два, три и повече пѣти. Това се практикува тамъ, гдѣто не употребяватъ подпорки на чуканитѣ, та да могатъ ластаритѣ да наекнатъ и противостоятъ на вѣтветѣ и др.

Кършението на лозята е наистина врѣдително и ако нѣкой наши лозар, или много отъ тѣхъ, още тратъ, това се дължи на многото добра, силна почва, климатическитѣ ни условия и пр.

Знае се, че листата на лозята сж единъ видъ, като бѣдитѣ дробове на човѣка. Тѣ сж дихателнитѣ и хранителни органи за нея. Съ кършението на лѣтораститѣ ние отнемаме една частъ отъ листата. Съ честото кършението отнемаме още по-вече листата. Значи отстраняваме тѣзи органи, които ѣ служатъ за хранение. Естествено е, че щомъ отстраняваме толкова много листа, то не може

да има дълъгъ животъ у нея (главната). Да описвамъ на подробно врѣдата отъ кършението, мислимъ, не прѣдставлява за Васъ особена важностъ.

Ако сте принудени да кършитѣ, трѣбва да изберете врѣме, когато сокътъ най-силно циркулира, когато лозата най-силно расте. Да не се чака щото лѣтораститѣ да се втвърдяватъ. Обикновено се прѣдприема кършението веднага подиръ цвѣтението на лозата. Ако е нужно да кършите по-рано трѣбва да извършите това прѣди цвѣтението.

Кършението на лѣтораститѣ става съ рѣчка, като се откършва отгорѣ по 4-й или 5-й листъ надъ послѣдний гроздъ. Значи тамъ гдѣто се намира послѣдний гроздъ, оставятъ се надъ него 4—5 листа и надъ тѣхъ се извършва кършението.

Слѣдъ първото кършението проиялѣлитѣ ластори могатъ да се окършатъ на 1—2 листа. Щомъ се кърши два пѣти, ако лозето е на подпорки и силно расте, достатъчно е да увиете върховетѣ на лѣтораститѣ и прѣвието на надолу. Ако нѣма подпорки, може да се прѣдприеме, споредъ условията, и трето кършението.

Цѣтанъ Иллевъ — с. Ялботина. Вашѣя абонаментъ ще се счита отъ 29 Мартъ н. г. до 29 Мартъ 1902 год.

Г-ну В. Людеканову с. Осмаръ. Испрашаме Ви 17-й брой отъ тази година, а изгубенитѣ Ви броеве отъ миналото голишно течение на вѣстника ни неможемъ да Ви пратиме, защото сж исхарчени. Щомъ Ви се изгуби нѣкой брой, трѣбва да го искате веднага, слѣдъ като получите послѣдния.

Землед. дружба гр. Н. Загора. Устава на съюза ще Ви се испрати, но колкото остава за вѣстника не можемъ Ви го испрати, понеже е въето рѣшение че на неплативши абонати да се не испраща вѣстника.

КНИЖНИНА

Получи се въ редакцията ни, книжка та: *Кратки наставления какъ да се прѣдпазватъ лозята отъ „МАНАТА“*. отъ г. Ив. Дачевъ, районенъ инспекторъ по лозарството и земледѣлието въ гр. Търново. Цѣната ѣ 10 ст., намира се за продажъ въ всичкитѣ книжарници въ Търново и въ книжарницата на Ив. Беровъ въ гр. Лѣсковецъ.

ПОКАНА

къмъ

Земледѣлцитѣ въ Балчикска Околия.

Братя Земледѣлци,

Деньтъ 1-й Юний приближава, день въ който нѣколко десетки наши братя, м. г., станаха жертва въ защита икономическото ни положение, за което единъ зълъ демонъ, единъ крѣвнишки Радославовъ режимъ бѣ впилъ дълбоко ноктетъ си за съвършеното му разорение.

Тѣзи наши братя съ небивала до сега гражданска доблестъ, неустрашимо дигнаха гласа си противъ народнитѣ душмани. — Тѣ не пощадиха ни сѣмейство, ни спокойствие, рискуваха животъ и всичко за общото благо. Прѣдъ прахътъ на тѣхъ, ние всички трѣбва да сторимъ поклонъ.

Ето за това се поканватъ всички земледѣлци да присѣтствуватъ на 1-й Юний, т. е., въ 2 часа послѣ обѣдъ, на самото мѣсто на събитие то »до мѣгилата до с. Дуранъ-Кулакъ« на панахидата, която ще са отслужатъ за упокоение душата на покойнитѣ.

Упълномощени отъ събрание то на 11 Май въ с. Карапча.

Хр. Ивановъ, Ст. В. Топтаковъ отъ с. Шабла; Киро Тодоровъ, Димо Стояновъ отъ с. Сатлѣжъ; Атанасъ Арнаудовъ, Хр. Вжлевъ отъ с. Карапча; Жил. Ивановъ, И. Стойковъ отъ с. Дуранъ-Кулакъ; П. Н. Воденчаровъ отъ с. Кжжжчий, Ив. Котомановъ отъ с. Сжргъ-Кьой; Г. Йовевъ отъ с. Дуранларъ.

Плевенско Икон. Кред. Търг. Др-ство „ИЗБОРЪ“.

ПОКАНА

№ 157

Понеже свиканото общо събрание, съ покана № 39, не се състоя на 18 Мартъ т. г., то съгласно чл. 84 отъ дружествения

уставъ, поканвамъ Г. Г. акционеритѣ на общо събрание, което ще стане на 10 идущий Юний, въ гр. Плевенъ, въ Св. Николаевското училище.

Засѣданието ще се открие въ 9 часътъ сутренъта.

Притежателитѣ на безименни акции, желаючи да зематъ участие въ събраниято, трѣбва да депозиратъ акциитѣ си, въ дружественната кантора, единъ день прѣди откриването на събраниято.

Дневенъ редъ:

1) Доклада на провѣрителния съветъ и отчета на управителния съветъ, за 1900 год., обнародвани въ мѣстния вѣстникъ »Народенъ Пазителъ«, брой 15 отъ т. г.

2) Удобриване годишната равномѣтка и онази »печалби и загуби« и освобождаване отъ отговорностъ: управителния, провѣрителния съветъ и директоръ-касиера, за управлението имъ прѣдъ истеклото врѣте.

3) Измѣнение нѣкои членове отъ устава и обръщание именнитѣ акции въ безименни.

4) Увеличаване основния капиталъ и приравняването именнитѣ акции съ безименнитѣ и

5) Избиране управителенъ и провѣрителенъ съветъ.

Ако събраниято не се състои на 10 Юний, ще се отложи за 17 сжщия, безъ втора покана, когато ще се състои съгласно чл. 86 отъ устава, и рѣшенията му ще се считатъ законни.

Плевенъ, 23 Май 1901 година.

Прѣдсѣдатель: Тачо П. Барановъ

Новооткритото ни читалище »П. Р. Славейковъ«, с. Аврентъ (Провадийско), умолява всички любители на просвѣщението да му подарятъ нѣщо — Провадия: Лозарову, Варна: Вожилову — книжари.

Отъ Настоятелството

ОВЯВЛЕНИЕ ОТЪ СЪДЕБНИЯ ПРИСТАВЪ.

№ 4265

Извѣствамъ, че отъ 4 Юний до 5 Юлий 1901 год. до 5 часа послѣ обѣдъ ще се продаватъ на публиченъ търгъ въ канцеларията ми въ гр. Плевенъ слѣдующитѣ недвижими имоти находящи се въ Опанското землище, а именно:

1) Нива, мѣстность »Селището“ 4 дек. оцѣнена за 8 лева; 2) Нива мѣстность »Пикла“ 4 дек. оцѣнена 8 лева; 3) Нива »Пчелина“ 6 дек. 5 ара оцѣнена за 13 лева; 4) Нива »Равнището“ 5 дек. оцѣн. за 10 л.; 5) Нива »Равнището“ 2 дек. оцѣн. за 4 л.; 6) Нива »Срѣшу Чушмата“ 4 дек. 5 ара оцѣн. 9 лева; 7) Нива »Шумака“ 4 декара оцѣнена за 8 л.; 8) Нива »Иванково Усое“ 2 дек. 5 ара оцѣн. за 5 л.; 9) Нива »Ганинъ Долъ“ 5 дек. оцѣн. 10 л.; 10) Нива »Малки Саватъ“ 7 дек. 2 ара оцѣн. за 14 л. 40 ст.; 11) Нива »Прѣвъ Вита“ 7 декара оцѣнена за 14 л.; 12) Нива »Прѣвъ Вита“ 6 дек. 5 ара оцѣн. за 13 л.; 13) Ливада »Млаката“ 2 дек. 5 ара оцѣн. за 5 л. 14) Ливада »Подъ Млаката“ 2 дек. 5 ара оцѣн. за 5 лева; 15) Ливада »Подъ Млаката“ 2 дек. 5 ара оцѣн. 5 лева; 16) Ливада »Ямаръ Бейското“ 1 декаръ оцѣн. за 2 л.; 17) Лозе »При Брѣста“ 1 дек. оцѣн. за 2 лева; 18) Брашище »Смрѣдла“ 3 дек. оцѣнена за 6 лева.

Горнитѣ имоти принадлежатъ на Христо Тачовъ отъ с. Опанецъ не сж заложени продаватъ се по вискането на Никола Хр. Щирковъ отъ гр. Плевенъ за 202 л. 85 ст. лхвитѣ и разноскитѣ по изпълнителний листъ № 7506 на П Плевенскій Мир. Сждия.

Наддаванетоъ ще почне отъ първоначалната цѣна.

Разглежданието книжката и наддаванетоъ може да стане всѣки присѣтственъ день въ канцеларията ми.

гр. Плевенъ, 22 Май 1901 год.

Дѣло № 1034 / 1898 год.

Сждебенъ приставъ: П. Георгиевъ

Отговоренъ Редакторъ Я. Ст. Забуновъ